

e-ISSN 3060-5059

DOI: 10.67227

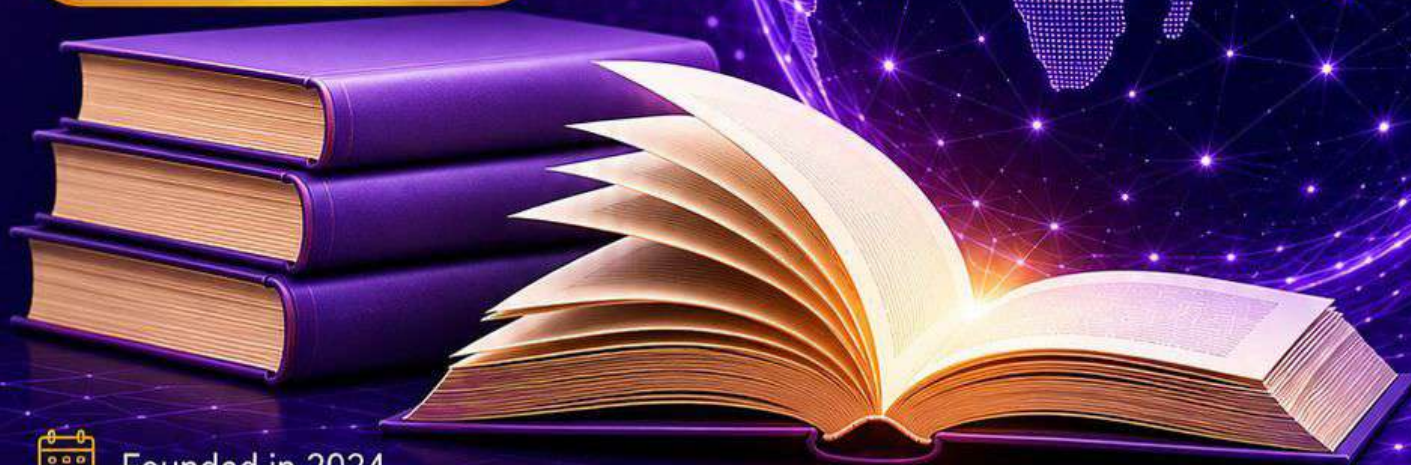
IJTIMOYIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNAL

Scientific and Innovative Research in
Social and Humanitarian Studies

Vol. 3 • Issue 7

2026

Founded in 2024

publishscience.uz

publish_science_journal@mail.ru

PEER REVIEWED • OPEN ACCESS

PEDAGOGIK AMALIYOT DAVRIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING KASBIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING SAMARALI METOD VA TEXNOLOGIYALARI

Madraximova Mohiraxon Imomaliyevna

Farg'ona davlat universiteti, mustaqil tadqiqotchi.

e-mail: mohiraxonmadraximova@gmail.com **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0007-1456-9387>

Annotatsiya.

Ushbu maqolada pedagogik amaliyot jarayonida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari hamda samarali metod va innovatsion pedagogik texnologiyalarning o'rni tahlil qilingan. Tadqiqotda kompetensiyaviy yondashuv asosida pedagogik amaliyotni tashkil etishning mazmuni, muammoli ta'lim, keys-stadi, loyiha metodi, refleksiv faoliyat, mentorlik va raqamli ta'lim texnologiyalarining kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishdagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, pedagogik amaliyot davomida nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan integratsiyalash, bo'lajak o'qituvchilarning metodik, kommunikativ, innovatsion hamda refleksiv kompetensiyalarini rivojlantirishning samarali mexanizmlari ilmiy jihatdan asoslangan. Tadqiqot natijalari pedagogik amaliyotni zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etish ta'lim sifati va bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini oshirishga xizmat qilishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: pedagogik amaliyot, bo'lajak o'qituvchi, kasbiy kompetensiya, kompetensiyaviy yondashuv, pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, refleksiv faoliyat, mentorlik, raqamli ta'lim, innovatsion ta'lim.

ЭФФЕКТИВНЫЕ МЕТОДЫ И ТЕХНОЛОГИИ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ В ПЕРИОД ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ПРАКТИКИ

Мадряхимова Мохирахон Имомалиевна

Ферганский государственный университет, независимый исследователь.

Аннотация.

В статье анализируются теоретико-методологические основы развития профессиональной компетентности будущих учителей в процессе педагогической практики, а также роль эффективных методов и инновационных педагогических технологий. Особое внимание уделяется содержанию организации педагогической практики на основе компетентностного подхода, значению проблемного обучения, метода кейсов, проектного метода, рефлексивной деятельности, наставничества и цифровых образовательных технологий в формировании профессиональных компетенций. Кроме того, научно обоснованы эффективные механизмы интеграции теоретических знаний с практической деятельностью, а также развития методической, коммуникативной, инновационной и рефлексивной компетентности будущих педагогов. Результаты исследования показывают, что организация педагогической практики на основе современных педагогических технологий способствует повышению качества образования и уровня профессиональной подготовки будущих учителей.

Ключевые слова: педагогическая практика, будущий учитель, профессиональная компетентность, компетентностный подход, педагогические технологии, интерактивные методы, рефлексивная деятельность, наставничество, цифровое образование, инновационное образование.

EFFECTIVE METHODS AND TECHNOLOGIES FOR DEVELOPING THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF PRE-SERVICE TEACHERS DURING TEACHING PRACTICE

Madraximova Mohiraxon Imomaliyevna

Fergana State University, Independent Researcher.

Abstract.

This article analyzes the theoretical and methodological foundations for developing the professional competence of prospective teachers during teaching practice

and examines the role of effective methods and innovative pedagogical technologies in this process. The study highlights the content of organizing teaching practice based on the competency-based approach and emphasizes the importance of problem-based learning, the case study method, project-based learning, reflective practice, mentoring, and digital educational technologies in the development of professional competencies. It also provides a scientific justification for effective mechanisms for integrating theoretical knowledge with practical experience and for developing methodological, communicative, innovative, and reflective competencies in prospective teachers. The findings demonstrate that organizing teaching practice through modern pedagogical technologies contributes significantly to improving the quality of education and enhancing the professional preparation of future teachers.

Keywords: teaching practice, prospective teacher, professional competence, competency-based approach, pedagogical technologies, interactive methods, reflective practice, mentoring, digital education, innovative education.

Kirish. Mamlakatimizda ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, pedagog kadrlar tayyorlash sifatini oshirish hamda xalqaro ta'lim standartlariga mos, raqobatbardosh mutaxassislarni shakllantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Oliy pedagogik ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini kompetensiyaviy yondashuv asosida takomillashtirishni taqozo etmoqda. Mazkur jarayonda pedagogik amaliyot nazariy bilimlarni real ta'lim muhitida sinovdan o'tkazish, kasbiy tajriba hosil qilish hamda pedagogik faoliyatga tayyorgarlikni mustahkamlashning asosiy vositasi sifatida alohida ahamiyat kasb etadi.

Zamonaviy ta'lim tizimi o'qituvchidan faqat fan mazmunini mukammal bilishni emas, balki ta'lim jarayonini samarali loyihalashni, innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llashni, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan unumli foydalanishni, ta'lim oluvchilar bilan samarali muloqot qilishni, reflektiv tahlil olib borishni hamda uzluksiz kasbiy rivojlanishga tayyor bo'lishni talab etmoqda. Shu nuqtai nazardan, pedagogik amaliyot davrida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish dolzarb ilmiy-amaliy muammolardan biri hisoblanadi.

Kasbiy kompetensiya pedagogning nazariy bilimlari, amaliy ko'nikmalari, metodik mahorati, kommunikativ madaniyati, axborot texnologiyalaridan foydalanish qobiliyati, innovatsion fikrlashi hamda shaxsiy fazilatlarining integratsiyalashgan majmui sifatida namoyon bo'ladi. Mazkur kompetensiyalarni shakllantirishda pedagogik amaliyot alohida o'rin tutadi, chunki aynan ushbu bosqichda talaba nazariy tayyorgarligini amaliy faoliyat bilan uyg'unlashtiradi, mustaqil dars tashkil etadi, o'quvchilar bilan pedagogik muloqotni amalga oshiradi, ta'lim jarayonida yuzaga keladigan muammoli vaziyatlarni tahlil qiladi va ularga yechim topish tajribasini egallaydi.

Bugungi kunda kompetensiyaviy yondashuv asosida o'qituvchi tayyorlash masalalari UNESCO, OECD, Yevropa Ittifoqining ta'lim siyosati hamda rivojlangan davlatlar oliy ta'lim tizimida ustuvor yo'nalish sifatida e'tirof etilmoqda. Mazkur yondashuv bo'lajak pedagoglarning kasbiy faoliyatini samarali tashkil etishga xizmat qiluvchi bilim, ko'nikma va malakalarni real pedagogik vaziyatlarda qo'llash qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan. Shu bois pedagogik amaliyot jarayonida interfaol metodlar, muammoli ta'lim, loyiha metodi, mikroo'qitish (Microteaching), Lesson Study, mentorlik, reflektiv yondashuv, raqamli pedagogika va sun'iy intellekt elementlaridan foydalanish bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish masalasi zamonaviy pedagogika fanining ustuvor ilmiy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, pedagogik amaliyot davrida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish va rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha mahalliy hamda xorijiy olimlar tomonidan qator ilmiy tadqiqotlar amalga oshirilgan. Mazkur tadqiqotlarda kompetensiyaviy yondashuv, innovatsion pedagogik texnologiyalar, reflektiv faoliyat, mentorlik va amaliyotga yo'naltirilgan ta'limning nazariy hamda metodik asoslari yoritilgan.

Professor N. Muslimov kasbiy kompetentlikni pedagogning kasbiy faoliyatni samarali amalga oshirishini ta'minlovchi integrallashgan sifat sifatida talqin qiladi. Olimning fikricha, kompetentlik faqat nazariy bilimlar majmuasi emas, balki olingan bilimlarni amaliy pedagogik vaziyatlarda ijodiy qo'llash, pedagogik muammolarni mustaqil hal etish hamda o'z kasbiy faoliyatini muntazam takomillashtirib borish qobiliyatini ham o'z ichiga oladi. Muslimov kasbiy kompetentlikni metodik, kommunikativ, axborot-kommunikatsion, shaxsiy va reflektiv komponentlarning uzviy birligi sifatida izohlaydi. Ayniqsa, reflektiv faoliyat pedagogning kasbiy o'sishida muhim omil ekanligini ta'kidlaydi. Mazkur ilmiy qarashlar tadqiqotimiz mavzusi nuqtai nazaridan shuni ko'rsatadiki, pedagogik amaliyot talabaning aynan ushbu kompetensiyalarni real ta'lim muhitida shakllantirish va rivojlantirish imkonini beruvchi asosiy bosqich hisoblanadi. Demak, pedagogik amaliyotni kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etish bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqadi.

O'. Tolipov va M. Usmonboyeva pedagogik texnologiyalar nazariyasini rivojlantirishga katta hissa qo'shgan olimlar hisoblanadi. Ularning ilmiy ishlarida pedagogik texnologiya ta'lim maqsadiga kafolatli erishishni ta'minlovchi tizimli faoliyat modeli sifatida talqin etiladi. Olimlar ta'lim jarayonida interfaol metodlardan foydalanish talabalarning mustaqil fikrlashi, ijodkorligi, kommunikativ faolligi va kasbiy tayyorgarligini rivojlantirishini ilmiy jihatdan asoslaydilar. Ayniqsa, muammoli ta'lim, loyiha metodi, kichik guruhlarda ishlash, munozara, trening va amaliy mashg'ulotlar pedagogik kompetensiyalarni rivojlantirishda yuqori samaradorlikka ega ekanligi ta'kidlanadi. Mazkur qarashlar tadqiqotimiz uchun muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi. Chunki pedagogik amaliyot jarayonida aynan interfaol metodlardan foydalanish talabalarning nazariy bilimlarini amaliy faoliyat bilan integratsiyalash, mustaqil qaror qabul qilish hamda

metodik mahoratini rivojlantirish imkonini beradi.

N. Azizxo'jayeva pedagogik mahoratni zamonaviy o'qituvchining asosiy kasbiy sifati sifatida baholaydi. Olim pedagogik mahorat tarkibiga didaktik tayyorgarlik, pedagogik muloqot madaniyati, kasbiy etika, psixologik tayyorgarlik va innovatsion faoliyatni kiritadi. Muallifning fikricha, pedagogik mahorat faqat auditoriya mashg'ulotlarida emas, balki bevosita pedagogik amaliyot jarayonida shakllanadi. Aynan maktab muhiti bo'lajak o'qituvchining kasbiy sifatlarini rivojlantirish uchun tabiiy laboratoriya vazifasini bajaradi. Mazkur g'oya tadqiqotimiz nuqtai nazaridan pedagogik amaliyotni bo'lajak o'qituvchining kasbiy kompetensiyasini rivojlantiruvchi asosiy ta'lim muhiti sifatida baholash imkonini beradi.

R. Ishmuhamedov interfaol ta'lim metodlarini pedagogik jarayon samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida e'tirof etadi. Olim tomonidan tavsiya etilgan "Aqliy hujum", "Klaster", "BBB", "Sinkveyn", "Insert", "FSMU", "Konseptual xarita" kabi metodlar talabalarning tanqidiy fikrlashi, ijodkorligi va muammolarni hal qilish kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Pedagogik amaliyot davomida mazkur metodlardan foydalanish bo'lajak o'qituvchilarning darsni loyihalash, ta'lim jarayonini boshqarish hamda o'quvchilar faolligini oshirish bo'yicha amaliy ko'nikmalarini sezilarli darajada rivojlantiradi.

Amerikalik olim Lee Shulman o'qituvchi kompetentligini izohlashda "Pedagogical Content Knowledge" (PCK) konsepsiyasini ishlab chiqdi. Mazkur konsepsiyaga ko'ra, samarali o'qituvchi nafaqat o'z fanini mukammal bilishi, balki ushbu bilimlarni o'quvchilarga qanday o'rgatishni ham chuqur tushunishi zarur. Shulman pedagogik mazmuniy bilimni fan mazmuni, metodika, psixologiya va didaktikaning integratsiyasi sifatida talqin qiladi. Pedagogik amaliyot aynan ushbu integratsiyani shakllantirish uchun eng qulay muhit hisoblanadi. Bo'lajak o'qituvchi darslarni rejalashtirish, o'quvchilarning ehtiyojlarini hisobga olish, ta'lim metodlarini tanlash va natijalarni baholash orqali PCKni rivojlantiradi. Shu sababli tadqiqotimizda pedagogik amaliyotni PCK modelini rivojlantirishning amaliy mexanizmi sifatida ko'rib chiqish maqsadga muvofiqdir.

Linda Darling-Hammond o'qituvchi tayyorlash sifatini amaliyotga yo'naltirilgan ta'lim bilan bevosita bog'laydi. Olimning fikricha, samarali pedagog tayyorlash uchun nazariya va amaliyot uzviy integratsiyalashgan bo'lishi lozim. Uning tadqiqotlarida mentorlik, mikroo'qitish (Microteaching), dars kuzatuvi, videokuzatuv va refleksiv tahlil bo'lajak pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishning eng samarali vositalari sifatida e'tirof etilgan. Mazkur ilmiy qarashlar tadqiqotimiz uchun muhim ahamiyatga ega, chunki pedagogik amaliyot davomida mentorlik tizimini takomillashtirish va refleksiv tahlilni yo'lga qo'yish kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Shveysariyalik olim Philippe Perrenoud kompetensiyani murakkab pedagogik vaziyatlarda bilim, ko'nikma va tajribani safarbar eta olish qobiliyati sifatida izohlaydi. U zamonaviy o'qituvchi egallashi lozim bo'lgan o'nta asosiy kasbiy kompetensiyani ajratib ko'rsatadi. Perrenoudning konsepsiyasiga ko'ra, kompetensiyalar auditoriya mashg'ulotlarida emas, balki real kasbiy faoliyat davomida shakllanadi. Shu jihatdan pedagogik amaliyot bo'lajak o'qituvchilar uchun kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishning asosiy bosqichi hisoblanadi.

Donald Schön pedagogning kasbiy rivojlanishini refleksiv faoliyat bilan bog'laydi. U "reflection-in-action" va "reflection-on-action" tushunchalarini ilmiy muomalaga kiritib, pedagogning dars jarayonida va undan so'ng o'z faoliyatini tahlil qilishi kasbiy o'sishning muhim omili ekanligini asoslaydi. Pedagogik amaliyot davomida refleksiv kundalik yuritish, mentor bilan muhokama qilish va videokuzatuv asosida darslarni tahlil qilish bo'lajak o'qituvchilarning metodik mahoratini rivojlantirishga xizmat qiladi.

UNESCO, OECD hamda Yevropa Komissiyasi tomonidan ishlab chiqilgan o'qituvchilar kompetensiyasi bo'yicha tavsiyalarda pedagogik amaliyot kasbiy tayyorgarlikning markaziy komponenti sifatida e'tirof etiladi. Ushbu hujjatlarda o'qituvchining kasbiy rivojlanishi uzluksiz jarayon ekani, pedagogik amaliyot esa nazariy bilimlarni amaliyotga transfer qilishning eng samarali bosqichi ekanligi ta'kidlanadi. Shuningdek, raqamli kompetensiya, hamkorlikda ishlash, innovatsion fikrlash va refleksiv faoliyat zamonaviy pedagog uchun ustuvor kompetensiyalar sifatida qayd etilgan.

Yuqoridagi ilmiy qarashlar tahlili shuni ko'rsatadiki, mahalliy olimlar asosan pedagogik texnologiyalar, metodik tayyorgarlik va pedagogik mahoratni rivojlantirish masalalariga e'tibor qaratgan bo'lsalar, xorijiy tadqiqotchilar kompetensiyaviy yondashuv, refleksiv amaliyot, pedagogik mazmuniy bilim, mentorlik hamda amaliyotga yo'naltirilgan ta'limni o'qituvchi tayyorlashning asosiy omillari sifatida asoslab berganlar. Biroq mavjud tadqiqotlar tahlili pedagogik amaliyot davrida zamonaviy raqamli ta'lim vositalari, sun'iy intellekt texnologiyalari, interfaol metodlar, mentorlik, refleksiv tahlil va kompetensiyaviy baholashni yagona integratsiyalashgan model asosida qo'llash masalasi hali yetarlicha tizimlashtirilmaganini ko'rsatadi. Mazkur maqola aynan ushbu ilmiy bo'shliqni to'ldirishga qaratilgan bo'lib, pedagogik amaliyot jarayonida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishning samarali metodlari va texnologiyalarini kompleks yondashuv asosida ilmiy jihatdan asoslaydi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot doirasida pedagogik amaliyot jarayonida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar, samarali metodlar va pedagogik texnologiyalarning imkoniyatlari ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilindi. Adabiyotlar sharhi hamda pedagogik yondashuvlarning qiyosiy tahlili shuni ko'rsatdiki, kasbiy kompetensiyaning shakllanishi faqat nazariy tayyorgarlik bilan emas, balki pedagogik amaliyotning mazmuni, sifati va uni tashkil etish metodikasiga bevosita bog'liqdir.

Tahlillar natijasida aniqlanishicha, pedagogik amaliyot bo'lajak o'qituvchilarda metodik, kommunikativ, refleksiv, axborot-kommunikatsion va innovatsion kompetensiyalarni shakllantirishning eng muhim bosqichi hisoblanadi. Amaliyot davomida talabalar real ta'lim muhiti bilan tanishadi, darslarni rejalashtiradi, zamonaviy ta'lim metodlarini qo'llaydi, o'quvchilar bilan samarali pedagogik muloqotni amalga oshiradi hamda yuzaga kelgan pedagogik vaziyatlarni

mustaqil tahlil qilish ko'nikmalarini egallaydi. Bu esa kasbiy faoliyatga moslashuv darajasini sezilarli darajada oshiradi.

Tadqiqot natijalari kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etilgan pedagogik amaliyotning samaradorligi an'anaviy yondashuvga nisbatan yuqori ekanligini ko'rsatdi. Xususan, amaliyot jarayonida muammoli ta'lim (Problem-Based Learning), keys-stadi (Case Study), loyiha metodi (Project-Based Learning), mikroo'qitish (Microteaching), Lesson Study, mentorlik va refleksiv tahlil metodlarini uyg'un holda qo'llash bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini sezilarli darajada rivojlantiradi.

Muammoli ta'lim metodidan foydalanish talabalarda pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish, muammoni aniqlash va ilmiy asoslangan qaror qabul qilish kompetensiyasini rivojlantiradi. Pedagogik amaliyot davomida real dars jarayonida uchraydigan muammolarni yechishga yo'naltirilgan topshiriqlar bo'lajak o'qituvchilarning analitik va tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Keys-stadi metodining qo'llanilishi esa amaliy pedagogik vaziyatlarni kompleks tahlil qilish imkonini beradi. Mazkur metod orqali talabalar nazariy bilimlarni real pedagogik faoliyat bilan bog'laydi, turli pedagogik vaziyatlarda optimal yechimlarni ishlab chiqishni o'rganadi. Natijada ularning kasbiy qaror qabul qilish kompetensiyasi rivojlanadi.

Loyiha metodining pedagogik amaliyotdagi qo'llanilishi talabalarning mustaqil izlanish olib borish, ilmiy axborot bilan ishlash, hamkorlikda faoliyat tashkil etish hamda ijodiy fikrlash kompetensiyalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, loyiha faoliyati bo'lajak o'qituvchilarda ta'lim jarayonini rejalashtirish va natijalarni baholash ko'nikmalarini shakllantiradi.

Mikroo'qitish texnologiyasi pedagogik amaliyot samaradorligini oshiruvchi muhim metodlardan biri sifatida baholandi. Mazkur texnologiya talabaga qisqa vaqt ichida darsning muayyan qismini tashkil etish, o'z faoliyatini videoyozuv asosida tahlil qilish va mentor tavsiyalari asosida takomillashtirish imkonini beradi. Natijada metodik tayyorgarlik va pedagogik mahoratning izchil rivojlanishi kuzatiladi.

Lesson Study texnologiyasi ham pedagogik amaliyotning samaradorligini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Ushbu texnologiya doirasida talabalar mentor va tajribali o'qituvchilar bilan hamkorlikda darsni rejalashtiradi, kuzatadi, tahlil qiladi va takomillashtiradi. Bunday hamkorlik refleksiv faoliyatni rivojlantirish bilan bir qatorda metodik kompetensiyaning chuqurlashtirishiga xizmat qiladi.

Mentorlik tizimining samarali tashkil etilishi pedagogik amaliyotning muhim tarkibiy qismi ekanligi tahlillar davomida tasdiqlandi. Tajribali pedagog tomonidan berilgan individual maslahatlar, muntazam kuzatuv va konstruktiv fikr-mulohazalar talabaning kasbiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Ayniqsa, dars tahlili, metodik tavsiyalar va refleksiv suhbatlar bo'lajak o'qituvchining pedagogik mahoratini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, raqamli pedagogik texnologiyalarni pedagogik amaliyotga integratsiya qilish kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams, Kahoot, Quizizz, Mentimeter, Canva Education hamda sun'iy intellekt vositalari yordamida darslarni rejalashtirish, didaktik materiallar yaratish, baholash va refleksiya jarayonlarini samarali tashkil etish mumkin. Ushbu vositalardan foydalanish bo'lajak o'qituvchilarning raqamli kompetensiyasini, axborot bilan ishlash madaniyatini va innovatsion faoliyatini rivojlantiradi. Shuningdek, tadqiqot natijalari refleksiv faoliyatning kasbiy kompetensiyani rivojlantirishdagi ahamiyatini tasdiqladi. Refleksiv kundalik yuritish, dars videoyozuvlarini tahlil qilish, o'zaro kuzatuv va ekspert baholash usullaridan foydalanish talabalarga o'z kasbiy faoliyatini tanqidiy baholash hamda mavjud kamchiliklarni bartaraf etish imkonini yaratadi. Natijada pedagogik faoliyat sifati bosqichma-bosqich takomillashadi.

Umuman olganda, olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, pedagogik amaliyotning samaradorligi innovatsion pedagogik metodlar, zamonaviy ta'lim texnologiyalari, mentorlik, refleksiv faoliyat va raqamli ta'lim vositalarining o'zaro integratsiyalashgan holda qo'llanilishiga bog'liq. Ushbu omillar bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishning metodik asosini tashkil etadi hamda ularning kelgusidagi pedagogik faoliyatga tayyorgarlik darajasini sezilarli ravishda oshiradi. Tadqiqot natijalari asosida pedagogik oliy ta'lim muassasalarida pedagogik amaliyotni kompetensiyaviy yondashuv asosida qayta tashkil etish, mentorlik tizimini takomillashtirish, refleksiv baholash mexanizmlarini joriy etish hamda raqamli va sun'iy intellektga asoslangan pedagogik texnologiyalarni amaliyot jarayoniga tizimli integratsiya qilish bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishning eng samarali yo'nalishlari sifatida tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Muslimov N. A., Usmonboyeva M. H., Sayfurov D. M., To'rayev A. B. *Pedagogik kompetentlik va kreativlik asoslari*. – Toshkent, 2015. – 120 b.
2. Tolipov O., Usmonboyeva M. *Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari*. – Toshkent: Fan, 2006. – 262 b.
3. Azizxo'jayeva N. N. *Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat*. – Toshkent: TDPU, 2003. – 174 b.
4. Ishmuhamedov R. J., Abduqodirov A., Pardaev A. *Ta'limda innovatsion texnologiyalar*. – Toshkent: Iste'dod, 2008. – 180 b.
5. Shulman L. S. Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching // *Educational Researcher*. – 1986. – Vol. 15. – No. 2. – P. 4–14.
6. Darling-Hammond L., Lieberman A. *Teacher Education Around the World: Changing Policies and Practices*. – London: Routledge, 2012. – 200 p.
7. Perrenoud P. *Dix nouvelles compétences pour enseigner*. – Paris: ESF Éditeur, 1999. – 188 p.
8. Schön D. A. *The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action*. – New York: Basic Books, 1983. – 384 p.